

САВЕЗ РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ

Serbian Association of Accountants and Auditors

ЗАКЉУЧЦИ СА 48. СИМПОЗИЈУМА САВЕЗА РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ

ЗЛАТИБОР, 2017.

У периоду 25-27. маја, 2017. године, у организацији Савеза рачуновођа и ревизора Србије, на Златибору је одржан традиционални 48. симпозијум - под називом *Новине у МСФИ и МСФИ за МСП и извештавање о пословању јавних предузећа и других ентитета*. Одржани Симпозијум је имао карактер научног скупа са међународним учешћем.

На овом највишем научном скупу рачуноводствене професије у Србији, размотрени су актуелни рачуноводствени проблеми. Компетентни аутори су саопштили 16 унапред припремљених реферата, систематизованих у три тематске целине: *Новине у МСФИ; Новине у МСФИ за МСП и Пословање јавних предузећа и других ентитета*. Сви радови су штампани у часопису *Рачуноводство*.

На основу реферата изложених од стране аутора и дискусија, учесницима скупа су предложени закључци који су једногласно усвојени. Закључке наводимо у наставку.

1. Примена МСФИ омогућава земљама да се укључе у глобалне токове економског развоја, а привредним друштвима да лакше приступе међународним тржиштима капитала. Она подразумева успостављање одговарајућег националног институционалног оквира, постојање професионалних рачуновођа и развијену професионалну организацију, чланицу међународне федерације рачуновођа и других регулаторних тела, која се заједно са академском заједницом брине пре свега да професионалне рачуновође стекну релевантна знања, развијају вештине, изграде професионалне вредности и етичко понашање и заузму одређене ставове. Професионална организација треба да реализује континуирану едукацију у складу са најразвијенијом рачуноводственом теоријом и најбољом праксом земаља са виским степеном културе финансијског извештавања.

У циљу унапређења финансијског извештавања и усклађивања рачуноводствене праксе у Европи и Америци ревидиран је један број МСФИ и донети су нови: МСФИ 9, МСФИ, 15, МСФИ 16. Наведене новине ће имати импликације на садржину финансијских извештаја и перформансе ентитета, а резултираће и већим обимом информација чије прибављање се врши претежно на бази професионалног расуђивања и процене.

2. Признавање, класификовање, вредновање, рекласификација, презентација и обелодањивање финансијских инструмената од почетка 2018. године вршиће се у складу са смерницама МСФИ 9-*Финансијски инструменти*, који замењује МРС 39-*Финансијски инструменти: признавање и одмеравање*.

International
Federation of
Accountants

Federation of
European Accountants
Federation des Experts
comptables Européens

International
Accounting
Standards
Board

FCM
Fédération des
Experts Comptables
Méditerranéens

South-East
Europe Federation
of Professional
Accountants

3. Признавање, одмеравање, презентација прихода и обелодањивање информација о њима од почетка 2018. године, вршиће се у складу са смерницама МСФИ 15- *Приходи по уговорима с купцима*, који замењује МРС 18 - *Приходи*, МРС 11- *Уговори о изградњи* и одговарајућа тумачења Одбора за Међународне рачуноводствене стандарде.

4. Идентификовање, класификација и рачуноводствено исказивање лизинга у финансијским извештајима корисника лизинга и даваоца лизинга ће се од почетка 2019. године вршити у складу са смерницама МСФИ 16 - *Лизинг* који замењује МРС 17 - *Лизинг* и одговарајућа тумачења Одбора за међународне стандарде. Овај стандард прописује нови начин рачуноводственог обухватања лизинга на основу којег се обезбеђује бољи увид у финансијско стање и успешност пословања корисника лизинга.

5. Концепт пословног модела, о чијем значају је идеја садржана у *Концептуалном оквиру финансијског извештавања* и одређеним МРС/МСФИ (МРС 2, МРС 41, МРС 36 и МСФИ 9), као детерминаната рачуноводствених политика утиче на признавање одмеравање и обелодањивање позиција финансијских извештаја, односно утиче на финансијску позицију и перформансе ентитета.

6. Ревидирањем 21 од укупно 35 одељака МСФИ за МСП седам година након његовог објављивања извршено је у значајној мери приближавање смерница овог стандарда смерницама "пуних" МСФИ. На основу те чињенице оправдано се намеће питање, није ли тиме нарушен основни захтев у вези са поједностављивањем рачуноводства малих и средњих ентитета дат, у Предговору МСФИ за МСП и Директиви 2014/34 ЕУ.

Једана од радикалних измена МСФИ за МСП, односи се на увођење примене метода ревалоризације приликом вредновања некретнина, постројења и опреме. Примена овог метода, поред тога што доприноси објективнијем исказивању вредности некретнина, постројења и опреме, повезана је са одређеним ограничењима: недовољан број професионалних проценитеља, као посебне специјализације професионалних рачуновођа оспособљених за примену новодонетих смерница, велики издаци поводом њиховог ангажовања и ризик од присутног субјективизма у процени фер вредности, као и исказивања нереализованих добитака и губитака у финансијским извештајима. Наведена ограничења могу бити минимализована адекватним креирањем регулаторног оквира у вези са процењивањем и присуством снажне етичке компоненте код менаџмента који доноси рачуноводствене политике и професионалног рачуновође који води пословне књиге и саставља финансијске извештаје, тако и оног који врши ревизију финансијских извештаја.

Будући да је ревидирање МСФИ за МСП имало за последицу приближавање овог стандарда изворним МСФИ, у циљу упоредивости финансијских извештаја, сувишна је национална рачуноводствена регулатива усмерена на микро и друга правна лица којом се повећава број основа вредновања, угрожава упоредивост финансијских извештаја и која сама по себи, не унапређује квалитет финансијских извештаја.

7. Модел одложеног пореза на резултат, захтеван смерницама МРС 12- *Порез на добитак*, успоставља јаче везе са пословним извештајима опште намене у односу на интегрисани модел опорезивања резултата. Овај модел опорезивања подразумева да у рачуну резултата - билансу успеха буду истовремено обухваћени како пословни, тако и порески ефекти пословних трансакција и других догађаја. Модел одложеног пореза на резултат повећава исказну моћ финансијских извештаја опште намене, због тога што мења карактер пореза на резултат од елемента расподеле резултата на порески расход.

8. Неблаговремено ажурирање превода МСФИ и МСФИ за МСП, као и необјављивање превода нових стандарда директно угрожава примену законске регулативе и угрожава упоредивост финансијских извештаја, једну од њихових битнијих квалитати-

вних карактеристика. Смернице Предговора МСФИ за МСП упућују да је потребан најмање период од једне године од објављивања измена међународне регулативе до момента њене примене, што је далеко од праксе у Републици Србији, када су преводи у питању.

9. Инвестициона тржишта иницирају потребу утврђивања фер вредности имовине и обавеза и вредновне привредних друштава уз примену приносног метода, који се заснива на томе да имовина има вредност уколико обезбеђује учинке, односно уколико има употребну и прометну вредност и доприноси финансијском резултату.

10. Реструктурирање, добровољно или условљено институционалним захтевима, представља промену структуре пословних ентитета, која се спроводи ради остваривања бољих перформанси, опстанка и побољшања конкурентности, и налази информациону основу у финансијским извештајима, на основу којих се оцењује и процењује финансијско стање и перформансе.

11. Узроци лоших перформанси и губици у пословању јавних предузећа у Србији су: велики утицај државе, неефикасна употреба јавних средстава и њихова техничко технолошка застарелост, корупција, предимензионираност и ограничен приступ тржишту капитала. Отклањање наведених узрока подразумева својинску, организациону, управљачку и технолошку трансформацију и реструктурирање, укључујући и корпоративизацију, унапређење управљачке структуре и повећање аутономије њиховог пословања.

12. Оперативна побољшања положаја јавних предузећа су у: повећању ефикасности њиховог рада, унапређењу процеса планирања, ефикаснијој контроли и развијању праксе корпоративног управљања, адекватнијем установљавању регулаторног оквира о евиденцији сталне имовине и о одговорности за законитост и успешност њиховог пословања.

13. Постојећи модел пословања јавних комуналних предузећа економски је неодржив, јер поред тога што губицима директно угрожавају буџете и финансијски положај јединица локалне самоуправе на терет чијих буџета се обезбеђују одговарајуће субвенције, такав модел пословања доводи и до неодговарајућег квалитета јавних услуга које она пружају. Наведено упућује на неопходност изналажења алтернативних начина организовања система комуналних услуга.

14. Актуелни прописи о ревизији јавних предузећа упућују на могућност вршења двоструких ревизија финансијских извештаја јавних предузећа, јавних агенција, корисника јавне својине и ентитета са посебним овлашћењима, што упућује на потребу установљавања регулаторног оквира, по угледу на решења присутна у земљама са развијеном традицијом ревизије ентитета јавног сектора.

Златибор, 27. мај 2017.

Комисија за закључке

Проф. др Благоје Новићевић, с.р.
др Рада Стојановић, с.р.
др Бојан Савић, с.р.

Програмски одбор

др Рада Стојановић, председник
др Зоран Шкобић, члан
др Весна Нешић, члан
мр Предраг Петровић, члан
Зоран Килибарда, члан